

ВИЗНАЧЕННЯ ПУЛЬСУ В ДІТЕЙ РІЗНОГО ВІКУ

Mісце проведення: дитячий стаціонар, поліклініка, домашні умови.

Оснащення: історія хвороби або історія розвитку дитини, температурний листок, фонендоскоп.

112

<i>Етапи</i>	<i>Зміст</i>
Попередня підготовка	<ol style="list-style-type: none"> Пояснити батькам або дитині, як буде здійснюватися визначення пульсу. Визначати пульс слід у стані спокою дитини, краще під час сну. Провести гігієнічне оброблення рук (згідно з Наказом МОЗ України № 798 від 21.09.2010 р.)
Основний етап виконання	<p style="text-align: center;">Пальпаторний метод</p> <ol style="list-style-type: none"> Вибрати ділянку визначення пульсу: у дітей віком до 1 року — це сонна артерія, поверхнева скронева артерія, стегнова артерія. У дітей віком старше 1 року — променева артерія. Визначення пульсу необхідно проводити двома пальцями — II і III протягом 1 хв. Порівняти дані дослідження з віковими показниками. <p style="text-align: center;">Аускультивний метод</p> <ol style="list-style-type: none"> Покласти стетофонендоскоп на верхівку серця. Визначити частоту пульсу за 1 хв. Порівняти дані дослідження з віковими показниками
Примітка	Під час визначення пульсу потрібно враховувати його характеристику. Пульс у дітей частіший, ніж у дорослих, дуже лабільний, часто виявляють дихальну аритмію — прискорення пульсу на вдиху та уповільнення на видиху. Тому його й підраховують за 1 хв.

Додаток

Середня частота пульсу в дітей різних вікових груп

<i>Вік</i>	<i>Середня частота пульсу за 1 хв</i>
1-й день життя	140
1—6 міс.	130
6—12 міс.	115
2 роки	110
2—4 роки	105
5—10 років	95
11—14 років	85
15—18 років	82

Співвідношення частоти дихання i серцевих скорочень (пульсу)

<i>Вік</i>	<i>v = подиху</i>	<i>v = пульсу</i>
Новонароджені	1	2—2,5
Грудний	1	2,5—3
Дошкільний	1	3,5—4
Шкільний	1	4—5

Примітка. Підвищення температури тіла на 1 °С збільшує частоту серцевих скорочень на 10—15 за 1 хв, а частоту дихань — на 4—5 за 1 хв.

ВИМІРЮВАННЯ АРТЕРІАЛЬНОГО ТИСКУ

Місце проведення: дитячий стаціонар, поліклініка, домашні умови.

Оснащення: історія хвороби або історія розвитку дитини, температурний листок, фонендоскоп, тонометр, манжетки (відповідно до віку дитини).

Етапи	Зміст
Попередня підготовка	<ol style="list-style-type: none"> Провести гігієнічне оброблення рук (згідно з Наказом МОЗ України № 798 від 21.09.2010 р.). Дитина лежить або сидить. Забороняється накладати манжетку тонометра на одяг. Рука дитини, на яку накладають манжетку, має бути на рівні серця і розміщуватися долонею дотори, під ліктьовий суглоб підкласти маленьку подушечку
Примітка	<p>Розміри манжеток для дітей різного віку:</p> <p>до 1 року — 3,5 × 7 см; до 2 років — 4,5 × 9 см; до 4 років — 5,5 × 11 см; до 7 років — 6,5 × 13 см; до 10 років — 8,5 × 15 см; після 10 років 13 × 26 см <i>(стандартний розмір)</i></p>
Основний етап виконання	<ol style="list-style-type: none"> Узяти манжетку сфігмоманометра, що відповідає віку дитини, накласти на передпліччя дитини так, щоб ліктьовий згин був вільним, а між шкірою та манжеткою проходив палець. Визначити місце пульсації ліктьової артерії в ліктьовій ямці, покласти на це місце фонендоскоп. Перевірити пульс. За допомогою гумового балончика нагнітати повітря в манжетку до моменту зникнення пульсу на артерії. Зафіксувати момент, коли зникне пульсація артерії, і ще нагнітати повітря на 10—20 мм рт. ст. більше зафікованого рівня. Поступово випускати повітря з манжетки до появи першого та останнього тону. Показники сфігмоманометра зафіксувати. Ці два показники відповідають: перший — систолічному, другий — діастолічному артеріальному тиску. <p>Отримані дані порівняти із віковими показниками. Артеріальний тиск у новонародженого становить 70/35 мм рт. ст. На першому році життя показники систолічного артеріального тиску розраховують за формулою:</p> $AT = 70 + n,$

Закінчення таблиці

Етапи	Зміст
	<p>де n — вік дитини (місяці).</p> <p>У дітей віком 1 рік систолічний артеріальний тиск становить 80 мм рт. ст.</p> <p>У дітей віком старше 1 року його визначають за формулою В.І. Молчанова:</p> $AT = 80(90) + 2n,$ <p>де n — вік дитини.</p> <p>Показники діастолічного артеріального тиску в нормі становлять 1/2—2/3 від систолічного</p>
Реєстрація	Зафіксувати дані у ф. 112/о або листку сестринського спостереження